

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-521DG	Μορφές Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών	10
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Υποχρεωτικό	Ειδική Εκπαίδευση	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Δρ Δημήτρης Στασινός	1ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Εξ Αποστάσεως	N/A	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής:

- Να ενημερωθεί για τα βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών, τα οποία ομαδοποιούνται ως να έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε ατομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα.
- Να παρουσιάσει και να αναλύσει τις κατάλληλες στρατηγικές που χρειάζεται να ακολουθήσει ο εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη, σε περίπτωση που συναντήσει τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών αυτών.
- Να κατανοήσει το ρόλο του εκπαιδευτικού, των γονέων και των υποστηρικτικών ομάδων σε θέματα όπως οι διαδικασίες αξιολόγησης και τα προγράμματα παρέμβασης όσον αφορά το ευρύ φάσμα των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.
- Να παρακινηθεί, να διεξάγει, να παρουσιάσει και να συζητήσει μια μικρής κλίμακας μελέτη περίπτωσης και να περιγράψει προσωπικές εμπειρίες που συσχετίζονται με τη ζωή των παιδιών τα οποία έχουν ομαδοποιηθεί ως να έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εντός και εκτός σχολείου.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Να καταστεί πιο ενήμερος και ευαισθητοποιημένος σε θέματα ειδικής εκπαίδευσης με έμφαση στις σχετικές βασικές θεωρίες και σε πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα.
2. Να αποκτήσει επαρκείς γνώσεις και εμπειρία σχετικά με τις βασικές αρχές της

διδασκαλίας και της αντιμετώπισης των διαφόρων ομάδων των παιδιών που έχουν ομαδοποιηθεί ως να έχουν με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολείο.

3. Να ενεργεί αποτελεσματικά όταν αντιμετωπίζει διδακτικές προκλήσεις στην τάξη που περιλαμβάνει μαθητικό πληθυσμό με διαφορετικές ανάγκες.
4. Να αναπτύξει και να εφαρμόσει κατάλληλες στρατηγικές υποστήριξης της διδασκαλίας, τροποποιώντας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το πρόγραμμα της διδασκαλίας στην τάξη για την ικανοποίηση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του κάθε παιδιού.
5. Να ακολουθεί τις διαδικασίες διδασκαλίας και αντιμετώπισης στην τάξη στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στο σχολείο.
6. Να σχεδιάζει και να διεξάγει μικρής κλίμακας ποιοτικές (μελέτες περίπτωσης, κ.λπ.) ή/και ποσοτικές έρευνες και να συνθέτει σύντομες ερευνητικές εκθέσεις που αφορούν τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
7. Να εντοπίζει τα εμπόδια και τις διευκολύνσεις για την εκπαίδευση των παιδιών αυτών.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τα πιο κάτω θέματα στο πεδίο της Ειδικής Εκπαίδευσης:

- Επισκόπηση της ιστορίας της Ειδικής Εκπαίδευσης: η εξελικτική πορεία της Ειδικής Εκπαίδευσης.
- Παρουσίαση των τρεχουσών τάσεων-προκλήσεων και θεμάτων της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μελλοντικών προγνωστικών.
- Επεξήγηση και ανάλυση του περιεχομένου του όρου της Ειδικής Εκπαίδευσης (επισκόπηση των ορισμών που προτείνονται).
- Περιγραφή της κάθε ομάδας παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ταξινόμηση) και ανάλυση των ορισμών που προτείνονται, επιπολασμός, αίτια, διαδικασίες ταυτοποίησης (εκτίμηση), καθώς και ψυχολογικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά σε διαφορετικά περιβάλλοντα και πολιτισμούς.
- Εκπαιδευτικά θέματα για τα παιδιά αυτά, με περιγραφή και ανάλυση κατάλληλων στρατηγικών πρόληψης που πρέπει να εφαρμόζονται στην τάξη στο πλαίσιο της παρεχόμενης συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Παρουσίαση και ανάλυση των διαφόρων μορφών ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του παιδιού με ιδιαίτερη έμφαση σε:
 - Νοητικές δυσκολίες (Σύνδρομο Down, κτλ.)
 - Διαταραχές ακοής (νοηματική γλώσσα, κτλ.)
 - Διαταραχές όρασης
 - Φυσικές διαταραχές
 - Διαταραχές Αυτιστικού φάσματος
 - Μαθησιακές δυσκολίες
 - Συναισθηματικές διαταραχές
 - Συμπεριφορικές διαταραχές (επιθετικότητα, κοινωνική απόσυρση, εκφοβισμός, κτλ.)
 - Διαταραχές ομιλίας και γλώσσας
 - Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με ή χωρίς Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ/Υ)
 - Ανώτερη ευφυΐα
 - Άλλες μορφές ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

- Περιγραφή και ανάλυση του περιεχομένου του όρου «Συμπεριληπτική Εκπαίδευση» και παρουσίαση τρόπων (απ)ενοχοποίησής του στα σχολεία σήμερα.
- Εξήγηση της αλήθειας της πολιτισμικής πολυμορφίας στην Ειδική Εκπαίδευση.
- Παρουσίαση των βασικών κατευθυντήριων γραμμών για νηπιαγωγούς και δασκάλους των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και/ή πολιτισμικές διαφορές ευφυών μαθητών.
- Περιγραφή της σχολικής αποτυχίας παιδιών και ανάλυση του ρόλου-συμπεριφοράς των δασκάλων, των ομάδων υποστήριξης και των γονέων στην αντιμετώπιση των παιδιών αυτών.
- Αιτιολόγηση των αναγκών και των προδιαγραφών των πλεονεκτημάτων της πρώιμης παρέμβασης στην Ειδική Εκπαίδευση.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, δραστηριότητες σε εβδομαδιαία βάση.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία – παρουσίαση, Τελική εξέταση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Η Ειδική Εκπαίδευση 2020plus (έκδοση αναθεωρημένη)	Στασινός, Δ.	Παπαζήσης	2016	978-960-02-2785-7
Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας (έκδοση αναθεωρημένη)	Στασινός, Δ.	Gutenberg	2015	978-960-01-1301-3

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Συμπεριληπτική εκπαίδευση και βελτίωση σχολείου	Αγγελίδης, Π.	Ατραπός	2009	960-459-062-6
Παιδαγωγική της Συμπερίληψης	Αγγελίδης, Π.	Διάδραση	2011	9789609541732

Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής της ανάγνωσης	Βάμβουκας, Μ.	Ατραπός	2004	78-960-8325- 96-8
Αυτισμός: Σύγχρονη Ψυχολογική Θεώρηση	Happé F. (μετφρ.: Δ. Στασινός)	Gutenberg	2003	9789600107685
Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, συμπερίληψη και διαφορετικότητα	Frederickson, N. and Cline, T.	Open University Press	2006	978-033- 5221462
Αναπτυξιακές Διαταραχές	Graziano, A. M.	Ally and Bacon	2002	9780205322060
Άριστοι μαθητές	Hallahan, D., Kauffman, J. M. & Pullen, C. Μπόντη, Ε. Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες: Μια Εναλλακτική Προσέγγιση για όλους. Μέθεξις 2013	Pearson	2014	9780133570724
Εκπαιδεύοντας άριστα παιδιά (13 ^η έκδοση)	Samuel A. Kirk	Cengage	2011	9780395357743
Παιδί με Ειδικές ανάγκες, οικογένεια και σχολείο. Μια σχέση σε αλληλεπίδραση (2 ^η βελτιωμένη έκδοση)	Τσιμπιδάκη, Α.	Παπαζήσης	2013	978-960-459- 030-8
Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις (Τόμοι: Α' & Β')	Ζώνιου- Σιδέρη, Α. (επιμ.)	Ελληνικά Γράμματα	2004	960-406-862-3

Ειδική και ενιαία εκπαίδευση στην Κύπρο	Φτιάκα, Ε. (επιμ.: Α. Ζώνιου- Σιδέρη)	Ταξιδευτής	2007	978-960-8365- 84-1
---	--	------------	------	-----------------------